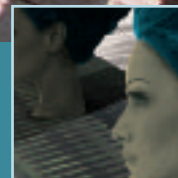
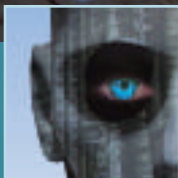

ETISK FORUM FOR UNGE # 2003

Det perfekte menneske?

- **Udtalelse** om bioteknologisk forandring af mennesker

Etisk Forum for Unge 2003

– et undervisnings- og demokratiprojekt tilrettelagt af Det Etiske Råd

Etisk Forum for Unge 2003 er 17 drenge og piger fra 9. og 10. klasser i Danmark. De mødtes i Nyborg den 10. og 11. marts 2003 for at diskutere og tage stilling til bioteknologisk forandring af mennesker.

Det Etiske Råd udvalgte dem på baggrund af indstilling fra deres klasser, som har beskæftiget sig med Det Etiske Råds undervisningshæfte *Det perfekte menneske? – om bioteknologisk forandring af mennesker*. Hæftet – såvel som denne udtalelse – fokuserer på tre emner, der alle har med bioteknologisk forandring af menneskelige egenskaber at gøre: Kyborg-teknologi (sammensmeltning mellem biologi og elektronik), genetiske forandringer og skønhedskirurgi.

Udtalelsen om bioteknologisk forandring af mennesker sendes til folkeskolerne og til politikere. Den kan også læses online på www.etiskraad.dk.

De udvalgte var: Anton fra Store Merløse, Cathrine fra Odense, Christian fra Rødding, Christina fra Kolind, Helene fra Frederiksberg, Jeppe fra Svendborg, Jonas fra Glostrup, Katja fra Holmegaard, Lars fra Nordborg, Marie fra Frederikshavn, Mathias fra Århus, Mette fra Bramming, Morten fra Herning, Nina fra Ringe, Rasmus fra Kalundborg, Sandra fra Helsingør og Sulahue fra Broager.

Skønhedens magt

– om kosmetisk kirurgi

Af referaterne fra gruppernes diskussioner om skønhedskirurgi fremgår følgende: Skønhedskirurgi kan være positivt, fordi det er værdifuldt at bestemme over sin egen krop og fordi, det er værdifuldt at hjælpe mennesker med at få bedre muligheder eller et bedre selvværd. Skønhedskirurgi kan til gengæld være negativt, fordi den kan bidrage til ensretning og til manglende accept af "sig selv, som man er".

Som afsæt for den afsluttende debat om skønhedskirurgi anvendte ordstyreren det eksempel, at nogle nydanskere ifølge plastikkirurger får lavet deres næser mindre for at komme til at se mere europæiske ud¹. Er det etisk set godt eller skidt at hjælpe et menneske i en sådan eller en lignende situation? Fra dette spørgsmål tog diskussionen fart!

Er ønsket om skønhedskirurgi "ægte"?

I debatten lagde medlemmerne af Etisk Forum for Unge 2003 vægt på, at det i det konkrete eksempel er tvivlsomt, om personen ønsker sig en mindre næse. Det er jo andre ønsker, såsom ønsket om at få et job eller at undgå ubehagelige kommentarer, der i det nævnte eksempel ligger bag beslutningen om at gå til en skønhedskirurg. Der var blandt medlemmerne udbredt enighed om, at det burde være tolerance i samfundet – og ikke skønhedskirurgi – der løser problemet. Men der var ikke enighed om, hvilke regler der skal gælde for adgangen til skønhedskirurgi. Flere medlemmer gjorde opmærksom på sammenhængen mellem eksemplet og skønhedskirurgi som sådan: "Hvis man nægter at give nydanskere en mindre næse, så må man også nægte brystforstørrende operationer". Begrundelse: at også opfattelsen af det ideale brystmål er noget, der har at gøre med tolerance!

"Måske har han egentlig ikke lyst til at have en mindre næse, men håber bare, han kan få et job og få et bedre liv i Danmark".

"Hvis man siger nej til det her, så skal man også sige nej til større bryster, fordi også det handler om at komme til at se ens ud".

Det er bedst, at hvert enkelt menneske selv bestemmer

Nogle af forumets medlemmer mener, at det i vid udstrækning bør være op til den enkelte, om vedkommende vil have foretaget kosmetisk kirurgi. Synspunktet blev især underbygget med to begrundelser. Den ene begrundelse er, at "vi ikke skal gøre os til dommere": Den enkelte står med sit ansvar selv inde for sin beslutning, og den bør tillades, så længe den ikke skader andre. Den anden begrundelse peger på det gode i at hjælpe en person til bedre selvværd og

¹ For en uddybning heraf, se Det Etiske Råds undervisningshæfte *Det perfekte menneske?*, s. 6.

Indtryk fra gruppernes diskussioner om skønhedskirurgi

Fascination ved skønhedskirurgi:

- Man får bedre selvtillid.
- Man kan slippe for mobning ved at ligne gruppen.
- Nogle mener, det er acceptabelt at gøre meget store bryster mindre og at gøre meget små bryster større.

bedre muligheder. Synspunktet er her, at når personen har bestemt sig, så bør man tage hans/hendes problem alvorligt og hjælpe med at løse det – også selvom man måske er betænkelig ved personens ønske (hvadenten det er ønsket om at ligne en europæer eller ønsket om at leve op til visse kønsidealiser).

“Jeg synes, det er langt vigtigere at tænke på de menneskelige behov. Hvis de i deres liv føler, de har brug for at gøre det, så er det da sådan set fuldstændig lige meget, hvad samfundet siger, er rigtigt – det er deres egen beslutning”.

“Det er underligt, at vi skal gøre os til dommere. Han har jo gjort sine overvejelser. Han går jo ikke bare rundt i en eller anden tåge og siger: jeg vil for resten gerne have en ny næse. Det er noget, han har tænkt over. Hvorfor skal vi være fælles om den éne mands beslutning?”

Kort om skønhedskirurgi

Skønhedskirurgi er kirurgiske indgreb, der har til formål at gøre kroppen pænere. Det vil ofte være en gråzone, om begrundelsen er “forfængelighed” eller noget, der har at gøre med helbred. Almindelig skønhedskirurgi i dag er operationer af bryster, læber, fedtsugning, fjernelse af rynker og meget andet. Læs mere i *Det perfekte menneske?*, som du finder på www.etiskraad.dk.

Det er nødvendigt at sætte grænser for skønhedskirurgi

Andre medlemmer af Etisk Forum for Unge 2003 er meget skeptiske over for skønhedskirurgi, og mener egentlig, at plastikkirurgi kun bør anvendes ved sygdomme og skader. De mener, at skønhedskirurgi bidrager til en øget ensretning af mennesker, fordi bestemte idealer om kroppen bliver de eneste acceptable. Disse medlemmer af Etisk Forum for Unge 2003 ønsker, at kun helbredsbeholdet plastikkirurgi bør tilbydes af det offentlige system. Herudover ønsker de ikke direkte at forbyde skønhedskirurgi, som tilbydes af private klinikker. Men de mener, at plastikkirurger og læger bør være etisk forpligtede til at informere og spørge til patienternes ønsker og motiver – for at begrænse beslutninger om “unødvendig” skønhedskirurgi.

“Det er stadigvæk ikke nydanskerens næse, der er problemet. Det er stadigvæk det samfund der kigger på den næse, der er problemet. Man vælger jo ligesom at springe over, hvor gærdet er lavest, ved at give ham lov til operationen”.

“En lovgivning er utilstrækkelig, og en etisk grænse er for meget. Derfor mener jeg, man skal stille dilemmaerne op og give oplysning, eksempelvis til iraneren der vil have en mindre næse, og derefter overlade beslutningen til den enkelte”.

Hvordan er udtalelsen blevet til?

De 17 medlemmer af Etisk Forum for Unge 2003 blev på forumets første dag delt op i tre grupper. Alle grupper diskuterede i løbet af dagen de tre emner (skønhedskirurgi, genetiske forandringer og kyborg-teknologi), som undervisningshæftet “Det perfekte menneske?” handler om. Før hvert emne holdt et medlem af Det Etske Råd et oplæg. Herefter diskuterede grupperne argumenter for og imod på det enkelte område og opsummerede til sidst deres konklusioner. Grupperne fik hjælp fra medlemmer af Det Etske Råd til at guide diskussionen på vej og til at skrive referat af samtalerne. På forumets anden dag var alle 17 medlemmer samlet for – en sidste gang – at vende argumenter og skærpe deres forskellige holdninger til de tre emner. Hertil blev de hjulpet af mødelederen Nikolaj Henningsen. For hvert emne tog debatterne afsæt i et konkret dilemma eller en konkret problemstilling, og de 17 medlemmer blev udfordret til at indtage en holdning og begrunde den. Den foreliggende udtalelse er en sammenkrivning af de afsluttende debatter på forumets anden dag. I “faktabokse” under hvert emne kan man desuden læse indtryk fra de mere “løsslupne” diskussioner på forumets første dag.

Indtryk fra gruppernes diskussioner om skønhedskirurgi

Forbehold over for skønhedskirurgi:

- Det er en glidebane – et diktatur styret af moden og medieerne.
- Det bidrager til ensretning.
- Det udvikler en overfladisk personlighed.
- Man bør hvile i sig selv og ikke for enhver pris leve op til andres krav.

Når dit barns egenskaber kan vælges

– om genetisk forandring

Af referaterne fra gruppernes diskussioner om genetiske forandringer fremgår følgende: Det er en fremtrædende opfattelse blandt forumets medlemmer, at genteknologi må bruges til at fravælge genetisk betingede sygdomme, mens genteknologi ikke må bruges til at udvælge eller forbedre normale egenskaber hos mennesker.

Som afsæt for den afsluttende debat om genetiske forandringer lagde ordstyreren op til at diskutere grænsedragningen mellem forhindring af sygdomme og forbedring af egenskaber. Spørgsmålene, som "sparkede" diskussionen i gang, var følgende: Hvorfor synes flere af forumets deltagere, det er godt at fravælge sygdomme med genetiske indgreb, mens det er etisk problematisk at forbedre egenskaber? Vi vælger jo på andre måder de bedste betingelser for børns liv (bedste skole, gode fritidsinteresser, sundhed og så videre) – hvad er forskellen?

Værterne

Etisk Forum for Unge 2003 blev vartet op af en stab bestående af medlemmer af Det Etiske Råd og medarbejdere fra Det Etiske Råds sekretariat. De var dem, der spidsede ører, tog referat, ordnede alt det praktiske og, forhåbentligt, fik alle 17 til at føle sig godt tilpas. De var, fra venstre: Thomas Laursen, Nikolaj Henningsen (mødeleder), Ole Hartling, Ragnhild Riis, John Steen Johansen, Berit Faber, Anette Roepstorff Nissen, Katrine Sidenius, og Anne Skyggebjerg (ikke tilstede på billedet).

Fascination som afsæt for debatten

På Etisk Forum for Unge 2003 blev medlemmerne opfordret til at tage udgangspunkt i – og indleve sig i – det fascinerende ved fremtidens eventuelle muligheder: Hvorfor er det dragende, og på hvilke måder er det dragende, at kunne vælge sit eget udseende eller sine børns intelligens? Tanken har været, at unge er særligt gode til at bruge fantasien, for derefter at forholde sig kritisk vurderende til det, som dragende fremtidsmuligheder indeholder.

Genetiske forandringer for at undgå sygdomme er et gode

Alle i Etisk Forum for Unge 2003 forholdt sig meget skeptisk til tanken om at forbedre egenskaber som for eksempel intelligens, humør og lignende ved hjælp af genetiske forandringer. Men nogle af forumets medlemmer mener, det er etisk acceptabelt og ønskværdigt, hvis man ved hjælp af genetiske forandringer af fosteranlæg kunne forhindre udvikling af såvel alvorlige som mindre alvorlige sygdomme (eksempelvis astma, farveblindhed, læbegane spalte, flyveører, ordblindhed). Hvorfor forbedringer af almindelige egenskaber ikke bør tillades, begrundes af nogle af disse medlemmer især med, at der formentlig er et endeligt antal genetisk betingede sygdomme, mens antallet af ønskværdige egenskaber (intelligens, humør, motorik, etc.) i princippet er uendeligt stort. Andre medlemmer af forumet mener, at ændring af generne er så alvorlig en sag, at genteknologi kun bør anvendes til at undgå meget alvorlige og/eller dødelige sygdomme.

Fravalg af fostre kan være acceptabelt, men ikke ændring af gener.

Nogle af forumets medlemmer mener, at ændring af et fosters gener under alle omstændigheder vil være uacceptabelt, men at frasortering af fostre med alvorlige arvelige sygdomme er etisk acceptabelt. Som en betænkelighed ved både frasortering og genmanipulation nævner nogle af disse medlemmer dog, at der er fare for en glidebane-effekt. Det vil sige, at det kan blive svært at trække grænsen mellem alvorlige og mindre alvorlige sygdomme.

“En anden ting er: så begynder man at vælge ordblindhed fra og alderdom. Hvis du begynder at fjerne farveblindhed, fjerner dårligt syn, fjerner rynker, så tror jeg ikke det stopper...”

Skal mennesker forblive, som de er fra naturens hånd?

Nogle af forumets medlemmer mener, ud fra et religiøst ståsted, at

Indtryk fra gruppernes diskussioner om genetiske forandringer

Fascination ved genetiske forandringer:

- Det kan være godt at frasortere genetisk betingede sygdomme.
- Fosteranlæg ved ikke, de bliver valgt fra.
- Nogle mener, det i visse tilfælde er acceptabelt at tilvælge køn – for eksempel for indere, for hvem det kan være en meget stor belastning at få en pige i familien².

² Baggrund: I Indien, såvel som i nogle andre samfund, er der tradition for, at det er manden, der forsørger forældrene, når de bliver gamle. Derfor kan der opstå en kultur, hvor det foretrækkes at få drenge frem for piger.

det er forkert at ændre i den menneskelige natur. Disse medlemmer tager afstand fra genetiske ændringer af fostre – uanset formålet. For andre af forumets medlemmer spiller argumentet om, at genteknologi griber ind i den menneskelige natur, ingen særlig rolle. Disse medlemmer lægger vægt på, at mennesker må tage ansvaret for at anvende viden og ressourcer på en måde, der fremmer menneskers livskvalitet.

“Der må være en mening med, vi er skabt som vi er. Hvis man ikke tør overlade det til tilfældighederne, om man får et mongolbarn eller et barn, der er ordblind, så synes jeg slet ikke, man skal få børn”.

Begrundelser for at tage afstand fra genetiske forbedringer af normale egenskaber

Etisk Forum for Unge 2003 tager generelt afstand fra at “designe” mennesker genetisk med henblik på bestemte ønskværdige egenskaber. Udover de allerede nævnte grunde, lægger medlemmerne hver især mere eller mindre vægt på følgende begrundelser:

- 1) Der vil opstå en tendens til ensretning af mennesker, mener mange af medlemmerne. De medgiver, at en sådan ensretning ikke vil ske fra den ene dag til den anden, da rigtig mange mennesker først skal ønske de samme egenskaber og desuden have mulighed for at bruge teknologien på deres kommende børn. Ikke desto mindre tager de principielt afstand fra tendensen, der vil gøre sig gældende, fordi det er nogle typiske egenskaber (såsom intelligens og skønhed), der er i høj kurs i samfundet.
- 2) Genetiske forbedringer af egenskaber er ikke “det samme” som valg af gode skoler og lignende. For genetiske ændringer er uafvendelige og kan ikke ændres igen. Det er forkert, at forældre får magt til at bestemme så radikalt over børns fremtidige muligheder og egenskaber.
- 3) Genetiske forbedringer af ønskværdige egenskaber vil føre til en uddybning af forskellen på riges og fattiges muligheder i samfundet – eftersom genteknologien kun vil være en mulighed blandt rige i den rige del af verden.

“Når du vælger barnets skole og fritidsklubber og sådan noget, så kan barnet – lige så snart det bliver myndigt – lave om på forældrenes valg, hvis barnet er utilfreds. Det kan du ikke med din genetik. Den er valgt – dén vil du have hele dit liv”.

“Man kan jo gøre oprør mod sine forældre, man kan ikke gøre oprør mod sine gener!”

“Det spændende ved at være forældre er, at man skal lære sit barn en masse. Det virker alt for unaturligt, hvis man bare fra starten kan det hele”

Kort om genetiske forandringer

I dag kan man undersøge fosteranlæg i reagensglas uden for livmoderen og fravælge dem, hvis de har genet for en arvelig sygdom. Når genteknologien udvikler sig i fremtiden, kan man måske tilvælge børn med ønskede egenskaber (køn, højde, intelligens etc.) – og måske ligefrem “skabe” disse egenskaber ved at manipulere med fostrets gener? Læs mere i *Det perfekte menneske?*, som du finder på www.etiskraad.dk.

Hvad er “det normale”?

Alle emnerne, som Etisk Forum for Unge 2003 har taget stilling til, fokuserer på spørgsmålet om, hvad der kan betegnes som det normale menneske. For det er en toneangivende holdning, at det er positivt at hjælpe mennesker til et normalt niveau (hvis de er handicappede eller syge), mens mange bliver mere i tvivl om, hvorvidt det er godt at forbedre “det normale” (eksempelvis forbedre normal intelligens eller normal hørelse). Mødelederen brugte en volumenknop som eksempel: Hvis det normale er “o”, synes de fleste, det er positivt at hjælpe mennesker fra “-10” til “o” (f.eks. at helbrede døvhed), mens der er større uenighed om, hvorvidt det er positivt at “skrue op” fra “o” til “+10” (f.eks. at skabe superhørelse). Men hvad er egentlig “det normale”? Og hvilke grunde er der til, at det er forkert at skabe “supermennesker”? Det var det gennemgående spørgsmål på Etisk Forum for Unge 2003.

Indtryk fra gruppernes diskussioner om genetiske forandringer

Forbehold over for genetiske forandringer:

- Det er ikke acceptabelt at tilvælge handicaps, som for eksempel døvhed, til sit barn³.
- Mennesket skal ikke lege Gud.
- Der er en fare for ensretning af mennesker.
- Der er en fare for, at jorden bliver overbefolket.

³ Baggrund: I 2002 valgte et amerikansk lesbisk par – begge døve – en døv sæddonor, for at sikre sig, at de ville få et døvt barn. De opfatter døvhed som en identitet snarere end som et handicap.

Kyborg

– om sammensmeltning mellem biologi og elektronik

Vil du vide mere: www.etiskraad.dk

Her kan du læse mere om Det Etske Råd og om Etisk Forum for Unge. Du kan bl.a. læse undervisningshæftet *Det Perfekte menneske?* online, ligesom du kan se, hvad Etisk Forum for Unge 2001 udtalte om *kloning af mennesker*.

Kort om kyborg-teknologi

Betegnelsen stammer fra det engelske ord *cyborg* – et menneske, der er smeltet sammen med teknologiske apparater, elektronik, computere og lignende. I dag arbejder forskere med at udvikle kunstig følesans i proteser – men i fremtiden er det måske supersanser og kunstig intelligens? Læs mere i *Det perfekte menneske?*, som du finder på www.etiskraad.dk.

Af referaterne fra gruppernes diskussioner om kyborg-teknologi fremgår følgende: Mange medlemmer af Etisk Forum for Unge 2003 ønsker at begrænse kyborg-teknologi på omtrent samme måde som begrænsningen af genetisk manipulation med mennesker. Det er i orden at afhjælpe handicaps og behandle sygdomme, men der er skepsis over for at skabe "supermennesker". Endvidere er mange betænkelige ved, at glæden ved at lære noget mistes, hvis det i vid udstrækning bliver muligt at benytte sig af kyborg-teknologi.

Som afsæt for den afsluttende debat om kyborg-teknologi lagde ordstyreren op til at diskutere forumets tanke om, at man ved at få indopereret bedre indlæringssevner, bedre sanser eller lignende, så at sige "springer over, hvor gærdet er lavest". Vi bruger jo masser af hjælpemidler – eksempelvis computere med stavkontrol – er der så noget uetisk ved at "putte hjælpemidlerne ind i hovedet/kroppen"? Herfra udfoldede debatten sig.

Forbedringer af egenskaber ved hjælp af kyborg-teknologi kan tillades

Nogle medlemmer af Etisk Forum for Unge 2003 er mere positive over for skabelse af forbedrede egenskaber (røntgensyn, superhørelse, intelligens, hukommelse etc.), hvis det kan ske ved hjælp af kyborg-teknologi, end hvis det blev muligt via genetisk manipulation. Disse medlemmer lægger vægt på, at kyborg-teknologi bedre kan kontrolleres. Det enkelte menneske kan her både tilvælge og fravælge de forstærkede egenskaber igen, hvilket ikke er tilfældet med genetiske forandringer. Disse medlemmer mener, at en kunstigt skabt forbedring af menneskelige egenskaber kan bidrage til øget glæde og selvtilid for den enkelte – og de mener ikke, at de kunstige midler hertil i sig selv er problematiske. Men det bør fortsat kun være en opgave for samfundet at behandle sygdomme og handicaps.

"Her synes jeg bedre, det kan tillades med forskellige tillagte fordele. Fordi det er noget, man selv har kontrol over og selv kan vælge. Du kan vente med at få det "lagt ind" til du er voksen og selv kan træffe dine beslutninger"

"Vi, der sidder her, frygter det – og det gør mennesker i almenhed – fordi man er bange for det ukendte. Vi ved ikke noget konkret om, hvad der kommer til at ske præcist. Og det er jo det ukendte, og det har folk altid været bange for siden tidernes morgen"

Skepsis over for et samfund af kyborg-mennesker

De fleste af forumets medlemmer udtaler på en række punkter bekymring ved et samfund, hvor det er normalt, at elektronik og computerteknologi bliver en del af menneskers kroppe. Nogle af disse betænkeligheder deles af dem, der generelt er positivt indstillede over for forbedring af mennesker via kyborg-teknologi. Andre af

Indtryk fra gruppernes diskussioner om kyborg-teknologi

Fascination ved kyborg-teknologi:

- Denne teknologi kan anvendes til udbredning af fysiske sygdomme og handicaps.
- Kunstig intelligens er fantastisk.
- Pacemakere, elektrisk stimulation af stammen, proteser og lignende er gode ting.
- Alt i hjemmet kan styres fra hjernen, hvis man "gør den til en computer".
- Medfødt døvhed og blindhed kan måske afhjælpes.

Forbehold over for kyborg-teknologi:

- Er et menneske med en computerhjerne et menneske? Er en mekanisme med en menneskehjerne et menneske?
- Vi bliver dybt afhængige af computere.
- Glæden ved at lære noget mistes, hvis man bare kan "sætte en chip ind".

dem, der har betænkeligheder, mener, at forbedringer via kyborg-teknologi udover reparation af sygdomme og skader bør være forbudt. Nogle medlemmer udtrykker frygt for, at den sociale værdi og glæden ved læreprocesser forsvinder. Ligeledes peger de på, at kyborg-teknologien kan bidrage til, at menneskelige valg i livet bliver mindre alvorlige, fordi man bare kan vælge hvad som helst. Andre fremhæver faren for, at mennesker kan blive overvåget konstant, hvis det bliver normalt, at vi har indopereret computerteknologi. Da teknologien blandt andet kan være redskaber til kommunikation, ligesom mobiltelefoner og Internettet, vil det også give mulighed for overvågning. Endvidere mener nogle, at skabelse af forbedrede sanser og øget hukommelse vil føre til, at mennesker aldrig kan få fred for indtryk og informationer. Det vil simpelthen skabe mere ulykke end velvære.

“Prøv at tænke på, hvor mange lyde man skulle kunne holde inde i sit hoved. Vi bliver pumpet med oplysninger. Vi må have fri en gang imellem – til at være os selv!”

“Jeg er enig i, at det er godt at hjælpe mennesker til det normale – og jeg synes også, det er svært at finde ud af, hvad “det normale” er. Men jeg synes ikke, man skal lave forbedringer og man selv skal kunne bestemme; altså, at det skal stå for egen regning om du vil komme op på +10 i forhold til det normale. Man skal ikke gå ind og forbedre – jeg synes, man skal forbyde det!”

“Staveprogrammet i computeren over for at indoperere kunstig intelligens kan man sammenligne med en cykelrytter. Staveprogrammet vil jeg betragte som lig med, at cykelrytteren forbedrer sin cykel. Det med at få indopereret særlige evner, er det samme som at tage EPO – det er doping!”

Etisk Forum for Unge 2003 Det perfekte menneske? – Udtalelse om bioteknologisk forandring af mennesker

ISBN: 87-91112-23-0

Udgivet af: Det Etske Råd

Grafisk design og illustrationer:

Smidstrup, www.smidstrup.dk

Fotografier: Ole Hein Pedersen

Tryk: Schultz Grafisk

Trykt af Schultz Grafisk, som har licens til brug af svanemærket,
er ISO 14001 miljøcertificeret og ISO 9002 kvalitetscertificeret.

Publikationen er gratis

Publikationen kan bestilles hos:

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63

2100 København Ø

Tlf. 3337 9228

Eller via bestillingssiden på
Det Etske Råds hjemmeside:
www.etiskraad.dk

Medlemmer af Etisk Forum for Unge var:

Anton Sass
Cathrine Bech Jørgensen
Christian Bennetzen
Christina Vennehaug
Helene Oldgaard Hansen
Jeppe Hundahl Ritz
Jonas Collin
Katja Madsen
Lars Andresen
Marie Fruensgaard
Mathias Arendt
Mette Johannesen
Morten Kirkegaard Madsen
Nina Rasmussen
Rasmus Kastoft-Christensen
Sandra Wulffeld
Sulahue Sloth Armengal

Fra Det Etske Råd deltog følgende:

Anette Roepstorff Nissen
John Steen Johansen
Katrine Sidenius
Nikolaj Henningsen
Ole Hartling
Ragnhild Riis

Fra Det Etske Råds sekretariat deltog følgende:

Anna Skyggebjerg
Berit Faber
Thomas Laursen

